

JAPÁN TUDOMÁNYOS, TECHNOLÓGIAI ÉS INNOVÁCIÓS HÍRÖSSZEFOGLALÓ

2026. szeptember 12 – 18.

A Takaicsi-kormány átalakítása; új japán oktatási, kulturális, sport-, tudományos és technológiai miniszter – TAKAICSI Szanae (TAKAICHI Sanae) japán miniszterelnök 2026. szeptember 17-én megalakította új kabinetjét, megerősítve a stabilitást és a folytonosságot a geopolitikai bizonytalanságok idején. A kormányzati és pártbeli kulcspozíciók nagyrészt érintetlenül maradtak, így MOTEGI Tosimicu (MOTEGI Toshimitsu) továbbra is külügyminiszterként szolgál a kabinetben, míg KOIZUMI Sindzsiro (KOIZUMI Shinjiro) védelmi miniszter és KIHARA Minoru kabinetfőtitkár is a helyén maradt. A belügyi és hírközlési tárcánál FUDZSI Hiszajuki (FUJII Hisayuki) váltotta HAJASI Josimaszát (HAYASHI Yoshimasa) míg az igazságügyi miniszteri posztot JAMASITA Takasi (YAMASHITA Takashi) vette át HIRAGUCSI Hirositól (HIRAGUCHI Hiroshi). A mezőgazdasági, erdészeti és halászati tárcát JANA Kazuo (YANA Kazuo) vette át, a földügyi, infrastruktúra-, közlekedési és turisztikai minisztérium irányítását pedig IBAJASI Tacunori (IBAYASHI Tatsunori) kapta meg, a környezetvédelmi minisztérium élére SASAGAWA Hirojosi (SASAGAWA Hiroyoshi) lépett. Végül, de nem utolsó sorban pedig az oktatási, kulturális, sport-, tudományos és technológiai minisztérium élére SZEKI Josihiro (SEKI Yoshihiro) került (<https://www.japantimes.co.jp/news/2026/09/17/japan/politics/takaichi-cabinet-reshuffle/>).

Globális értékesítését kezdi meg a Fujitsu saját fejlesztésű, energiatakarékos AI-processzora – A Fujitsu bejelentette, hogy 2026 novemberében megkezdje a „Monaka” elnevezésű, saját fejlesztésű mesterségesintelligencia-processzorának (CPU) globális értékesítését, amellyel a külföldi technológiai vállalatok – elsősorban az Nvidia GPU-i – által dominált MI-piacon kíván piaci részesedést szerezni. A japán szuperszámítógép, a Fugaku technológiai alapjaira épülő chip kifejezetten az MI-modellfuttatási (inferencia) folyamatok energiahatékonyságára és számítási kapacitásának optimalizálására fókuszál. A vállalat közlése szerint a Monaka a versenytárs CPU-khoz képest kétszeres feldolgozási teljesítményt nyújt, miközben azonos munkaterhelés mellett a felére csökkenti a szükséges szerverek számát és az áramfogyasztást. A Monaka chipek köré épített szervereket a Fujitsu Isikava prefektúrában található üzemében gyártják majd, míg maguknak a félvezetőknek a bérgyártását kezdetben a tajvani TSMC végzi, a jövőben pedig a japán Rapidus bevonását is tervezik. A szerverek szállítása 2027 áprilisában indul a japán és az európai piacokra, miközben a vállalat az Egyesült Államokban és Ázsiában is megcélozza a felhőszolgáltatókat. A terjeszkedést a szigorodó gazdaságbiztonsági és ellátásilánc-átláthatósági elvárások is támogatják: a Fujitsu olyan nyomonkövetési rendszert integrál, amely igazolja az alkatrészek eredetét, és jelenleg mintegy 40 vállalattal – köztük pénzügyi és távközlési szektorban működő szereplőkkel – folytat tárgyalásokat a technológia bevezetéséről (<https://mainichi.jp/english/articles/20260914/p2g/00m/0bu/053000c>).

Japán első teljesen vezető nélküli taxiszoolgáltatásának elindítása Tokióban 2027-ben – A taxiszoolgáltatás alkalmazást üzemeltető Go Inc., az Alphabet-csoporthoz tartozó Waymo, valamint a legnagyobb japán taxitársaságok közé tartozó Nihon Kotsu közös projekt keretében tervezi elindítani Japán első teljesen vezető nélküli (driverless) taxiszoolgáltatását Tokióban 2027-ben. A partnerek fokozatosan mintegy 100 autonóm járművet állítanak forgalomba a fővárosban. A munkamegosztás alapján a Go a digitális fuvarszervező platformot, a Waymo az önvezető technológiát és a járműveket biztosítja, míg a flotta üzemeltetéséért és az operatív irányításért a Nihon Kotsu felel. A vállalatok a 2024-es stratégiai megállapodásukat követően 2025 óta végeznek tesztüzemet Tokió hét belvárosi kerületében, hogy a Waymo önvezető rendszerét a japán főváros specifikus közlekedési viszonyaihoz

igazítsák. Bár Japánban korábban már működtek bizonyos fokú autonómiával rendelkező járművek – elsősorban rögzített útvonalon haladó autóbuszok –, az alkalmazáson keresztül hívható, városi környezetben navigáló robottaxik megjelenése mérföldkövet jelent az önvezető technológiák lakossági terjedésében. A szegmensben élesedő versenyt jelzi, hogy a Nissan Motor és az Uber Technologies szintén bejelentette saját tokiói robottaxi-projektjét, amelynek próbaüzeme már 2026 második felében elindul (<https://mainichi.jp/english/articles/20260915/p2g/00m/0bu/025000c>).

Helikopteres járatot indít a Kanszai Nemzetközi Repülőtér és Kiotó között a Space Aviation – A kiotói székhelyű Space Aviation közvetlen helikopteres járatot indít a Kanszai Nemzetközi Repülőtér (KIX) és Kiotó között, amely a megszokott, több mint 80 perces vonatos vagy autóbuszos menetidőt mindössze 25 percre csökkenti. A társaság napi négy oda-vissza utat tervez egy hatutas kapacitású Airbus Helicopters H130 típusú géppel a repülőtér és a kiotói Fusimi kerületben lévő helikopterállomás között. Az egy útra szóló egyéni jegyár 20 ezer jen (kb. 129 dollár), míg a teljes helikopter bérlése 120 ezer jenbe (kb. 774 dollár) kerül. A járatok indításának feltétele legalább négy utas foglalása és a megfelelő időjárási körülmények fennállása. A szolgáltatással a vállalat kezdetben évi 12 ezer utasra számít – akiknek mintegy 70%-át a külföldi turisták tehetik ki –, és három éven belül 30 ezerre tervezi növelni az igénybevevők számát. A legfeljebb 240 km/h sebességgel, 1000–1300 méteres magasságban haladó járatok a gyors transzfer mellett panorámás városnézést is kínálnak, elhaladva az UNESCO világörökségi védettségű Daisen Kofun sírhalom és Oszaka felhőkarcolói felett (<https://mainichi.jp/english/articles/20260916/p2a/00m/0bu/002000c>).

Védelmi célú mesterséges intelligencia fejlesztésébe fektet be a Mitsubishi Heavy Industries – A Mitsubishi Heavy Industries (MHI) tőke- és üzleti szövetséget kötött a Preferred Networks (PFN) nevű vezető japán MI-startup vállalattal. A megállapodás értelmében az MHI 64 millió dollár (kb. 10 milliárd jen) értékű tőkeinjekcióval mélyíti el az együttműködést, amelynek elsődleges célja a hazai fejlesztésű mesterségesintelligencia-technológiák közös kutatás-fejlesztése a védelmi felszerelések és biztonsági rendszerek területén. A két vállalat által idén júniusban kezdeményezett partnerségének kibővítése kiemelt jelentőséggel bír a japán védelmi ipar technológiai önállóságának megerősítésében és a nemzetbiztonsági célú mesterséges intelligencia alkalmazások fejlesztésében (<https://asia.nikkei.com/business/technology/artificial-intelligence/mitsubishi-heavy-to-boost-preferred-networks-ai-tie-up-with-investment>).

Amerikai AI-hardveralapba fektet be a Resonac és a Nitto Denko – A Resonac Holdings és a Nitto Denko japán félvezetőipari alapanyag-gyártók csatlakoztak egy mesterségesintelligencia-hardverekre és chipgyártási technológiákra szakosodott amerikai kockázati tőke-alaphoz (Matter Venture Partners). A kezdeményezés – amelyben olyan globális iparági szereplők is részt vesznek, mint a TSMC és az ASML – elsődleges célja az MI-infrastruktúra gyártási szűk keresztmetszeteinek feloldása, valamint stratégiai partnerségek kiépítése az amerikai technológiai startupokkal. A befektetés révén a japán anyaggyártók az ellátási láncok megerősítését és a legújabb hardverfejlesztési szinergiák kihasználását célozzák, követve a korábbi sikeres japán-amerikai ipari együttműködések (mint a Yaskawa Electric és a Path Robotics robotikai partnersége) mintáját (<https://asia.nikkei.com/business/technology/artificial-intelligence/japan-s-resonac-nitto-denko-to-invest-in-us-fund-for-ai-hardware>).

MI-technológiával fejlesztett édességeket vezetnek be a vezető japán kiskereskedelmi láncok – A Lawson és a FamilyMart kényelmiáruház-láncok (konbini) bejelentették, hogy 2026 szeptember végétől MI által generált koncepciók alapján kifejlesztett édességeket és élelmiszertermékeket dobnak piacra Japánban. A vállalatok az MI segítségével korábbi sikermodellek értékesítési adatait (POS-adatok) és fogyasztói trendjeit elemezték, meglepő íz kombinációkat és termékötleteket generálva. A Lawson 2026. szeptember 29-től vezeti be Tokióban és a környező prefektúrákban a 270 jenes (kb. 1,75 dollár), míg a FamilyMart szeptember 22-én mutatja be a 285 jenes (kb. 1,84 dollár) édességét, azzal a céllal, hogy a következő pénzügyi év februárjáig tíz különböző MI-fejlesztésű édességet hozzon forgalomba. Az

MI-technológia alkalmazása nem új keletű a japán kiskereskedelmi szektorban, ám a termékfejlesztési folyamatokba történő integrálása jelentős léptékváltást jelez az eddigi, főként logisztikai és készletgazdálkodási felhasználáshoz képest. A Seven-Eleven már 2023-ban az összes üzletében bevezette az MI-alapú kereslet-előrejelző és rendelési rendszereket – figyelembe véve az időjárási adatokat és a korábbi értékesítési mintázatokat –, amellyel mintegy 40 százalékkal csökkentette az adminisztratív rendelési feladatokra fordított időt. Az új termékek piacra dobása jól mutatja, hogy a technológiai hatékonyságnövelés mellett a kiskereskedelmi szereplők egyre inkább a vásárlói élmény és az innovatív termékkínálat bővítésére is felhasználják a mesterséges intelligenciát (<https://mainichi.jp/english/articles/20260916/p2g/00m/0bu/002000c>).

A Nissan 170 millió fontot fektet be sunderlandi üzemébe a Kicks SUV európai gyártására – A Nissan Motor Co. 170 millió font (kb. 230 millió dollár) értékű beruházást hajt végre az angliai Sunderlandben található gyárában, hogy megkezdje a vállalat e-Power hibrid hajtásrendszerével felszerelt Kicks kisméretű SUV gyártását. A lépés célja a japán autógyártó európai termékkínálatának megerősítése és az egyesült királyságbeli gyártókapacitások, valamint munkahelyek megőrzése. A Sunderlandben készülő modelleket a brit hazai piac mellett az európai országokba és Törökországba exportálják majd. A Kicks – amely eddig kizárólag Japánban, Mexikóban és Brazíliában került összeszerelésre – ezzel a döntéssel debütál az európai piacon, egyúttal a 10. modellé válva az idén 40 éves sunderlandi üzem szalagjain. A beruházás kiemelt jelentőséggel bír a gyár kapacitáskihasználtságának javításában, amellyel kapcsolatban korábban aggályok merültek fel, mivel a Nissan júniusban jelezte, hogy a 2027-es pénzügyi évtől kezdődően a kínai Chery számára is végezhet bérgyártást a telephelyen. Jonathan Reynolds brit üzleti és kereskedelmi miniszter a bejelentést a brit autóipari szaktudás és a helyi gyártási kapacitások iránti erős bizalmi indexként értékelte (<https://mainichi.jp/english/articles/20260916/p2g/00m/0bu/035000c>).

Kelt: Tokió, 2026. szeptember 19.

Készítette: Ferencz Csanád, tudományos és technológiai szakdiplomata